

Munkaadói fókuszcsoportos interjú

2007. november 19., Pécs

- Alapvetően a fókuszcsoportos interjúknak a célja az lenne, hogy feltárjuk a megváltozott munkaképességűek foglalkoztatásának és foglalkoztathatóságának az akadályozó tényezőit, illetve a feltételrendszereket, azokat a feltételrendszereket, amelyek motiválhatnak, hogy miben, az majd következik. A motiváció az vonatkozhat a nyílt munkaerőpiacra, vonatkozhat az akkreditált foglalkoztatókra, a munkavállalókra, hogy ki mindenkit kell motiválni, mire kell motiválni. Ezeket szeretnénk feltárni, illetve azt szeretnénk, ha javaslatokat tudnánk összegyűjteni a segítségekkel azokra a szükséges intézkedésekre, amelyek a jelenlegi rendszernél hatékonyabban tudnák elősegíteni a megváltozott munkaképességűek elsősorban nyílt munkaerő piaci foglalkoztatását. És hát ez nyilvánvalóan a saját szerepekben, a saját szemszögötökből kellene, hogy megvilágítsátok. Az első kérdéskör az a foglalkoztatást megelőző időszakra vonatkozik, ami úgy szólna, hogy a megváltozott munkaképességűek foglalkoztatását megelőző tevékenységek, amelyek segítik, hogy ők foglalkoztathatóvá váljanak, és amelyek akadályozzák. Értem ez alatt, hogy születéskori rendellenesség miatt megváltozott munkaképességű személynek mi mindenhez kell jutnia a fejlődése után, hogy bizonyos kor után foglalkoztatható legyen. Mi az, ami ebből megvan, mi az, ami ebből nincs meg? Illetve a másik ág ugye, a szerzett munkaképesség csökkenés esetén mi az, ami motivál, mi az, ami nem motivál, mi az, ami segít, mi az, ami ellen hat? És hát ezekre ugye lehet csoportosítani: oktatás, egészségügy, a társadalom egésze, nyílt munkaerő piac. Szóval, hogy mi minden ez? És akkor ezeket még közben fogom írni, mert segíti majd az átláthatóvá tételét. Nem tudom, érthető volt-e, honnan indulunk?
- Igen, a születéstől.
- Ühm. Nyilván más szocializációs folyamaton megy végig, aki... (vizet tölt valaki mindenkinek)
- Én azt gondolom, az első lépcsőfokok az oktatásnál kezdődnek, az a legelső talán, ami a foglalkoztathatósággal kapcsolatban van
- Az oktatás a jelenlegi rendszerben segít vagy akadályoz? Mondjuk most a veleszületettekről beszélünk ugye, vagy mindkét csoportról? Időnként én provokállok is benneteket.
- Más a veleszületetteknél, meg más a szerzettnél, akik már az életük során egy-két képzésen átmentek. Valamilyen oktatáson átmentek. Egy született, aki sérüléssel született, ott nemcsak az oktatás segít, hanem a, talán..., tehát ami az oktatás része kell, hogy legyen, a szocializálhatóság, a társadalomba való beilleszkedésnél fontos az, hogy milyen intézményben, milyen helyen szerzi meg a képességeket és hol éri el azt a munkaképességű kort, azt az időszakot, amikor elvileg ő már munkába állhat.
- Tehát ha jól értem, azt mondd, hogy mindkettő esetében a szocializáció folyamata. A munkára való szocializáció vagy általában?
- A szerzeteknél, akik már szerzett megváltozott munkaképességűeknél, ott annyira nem, inkább a veleszületetteknél a szocializáció fontosabb. Bár egy bizonyos szint után már, akik már régóta megváltozott munkaképességűek, az elmúlt időszakban már több éve, huzamosabb ideig nem dolgoztak, ott is már érzékelhető szerintem a szocializáció.
- Világos. Neki ugye már van munkatapasztalata a legjobb esetben, ismeri a kereteket, ismeri a rendeket, ismeri a követelményeket stb, stb. Tehát ezeknek a hiányoknak a

pótlása az ő esetében nem szükséges. Azok, akik megváltozott munkaképességgel akarnak munkát vállalni, náluk olyan szocializációs, munkaszocializációs hiányokat fedezhetünk fel, amik nehezítik az ő munkaerő piacra történő bármilyen munkaerő piacra történő beilleszkedésüket. Jól értettem?

- Igen, igen.
- N, tehát én a, én azt gondolom, hogy az a társadalmi környezet, ami a születetteket, a született vagy szerzett fogyatékosokkal élőköt körülveszi, az abszolút alkalmatlan arra, hogy integrációban gondolkodhassunk. Tehát alapvető probléma a magyarországi környezetben az akadálymentesítés. Nagyon alacsony számban megoldott.
- Mondjuk ez csak a mozgásfogyatékos vagy mindenfajta? A látás, hallás...
- Én azt gondolom, hogy a környezet, itt az iskolai környezet, a közlekedés, a kommunikáció, ebbe mindent beleérték akadálymentesítésen. Valamennyi fogyatékosnak ez nem megoldott. Legelől a mozgáskorlátozottak, mert azt mindenki fogja, hogy a mozgáskorlátozottak számára az akadálymentesítés azt jelenti, hogy nem lépcső, hanem rámpa, de az hogy a siketek, vakok, gyengén látók számára az akadálymentesítés és a pszichiátriai betegek számára az micsoda, azt nem igazán fogja a köztudat. És ha azt nézzük, hogy az akadálymentesítéssel kapcsolatos jogszabályok, törvények évről-évre tolódnak ki, mert az állam képtelen ezt megvalósítani, természetszerűen ezt azért így másokon számon kéri, nem tudja megoldani. Tehát kormányzati-politikai szinten nem nagyon van erre való törekvés. Tehát beszélünk egy, egy fogyatékkal megszületett gyerekről, annak a bölcsődei, óvodai lehetőségei szerintem minden adott, azonosak, majd eljön a, és gondolom a bölcsődei, óvodai ellátás nem annyira kötelező, mint az iskolába járás, iskolakötelezettségi időszak, ugye erről nem is szükséges korán beszélni, ezt most cinikusan fogalmazom. Tehát ugye, az iskolaérettség meg az iskola kötelezettség az, ami előre hozza alapvetően azt a problémát, hogy ezeket a gyerekeket oktatni kéne és hogy az oktatási felvételük az milyen, azt ma nem tudom megítélni.
- Jól érzékelem akkor, amit mondasz, hogy amikor erre odafigyelünk az iskolában, akkor már késő?
- Persze. Először is ugye itt mennek szakmai viták, mindenféle kisebbséget érintő elv, de nemcsak a romákat, hanem ebben az esetben a fogyatékkal élőköt is gondolok, hogy integráltak vagy szegregáltak vagy hogy a túróba...ezek szakmai viták folyamatosan. De az, hogy ezeknek a sérült embereknek, gyerekeknek az el...ett szocializációs folyamata abban az első hat évben alapvetően meg fogja határozni mind az iskolai beilleszkedést, mind pedig a munkaintegrációt. Tehát én azt gondolom, keményen el van ...ve az első hat év, keményen.
- A másik oldalon, talán itt most több mindent sorakoztattunk föl a veleszületettek esetében, mint a szerzett fogyatékosoknál, bár az oktatás az náluk is játszhat valamit, de alapvetően a szocializáció az talán náluk más, más utat jár be, ami egy picit közelebb tudja őket vinni a foglalkoztathatósághoz. Mondjuk ilyenre gondolok, hogy milyen a társadalom információja véleményetek szerint egyáltalán a lakosság, az érintett célcsoport populációja az ő foglalkoztathatóságukról? Tehát ha egy pék pék volt és asztmás lett, akkor mennyire van azzal tisztában, hogy negyven évesen mit kezdjen magával asztmás pék szakmával következőképp? Most mondtam egy hülye példát. Vagy csak egyetlen lehetőség az, hogy kész, innentől leteszem a pék szakmát és más lehetőség előttem? Vagy mit gondoltok, mit láttok ti a környezetetekben?
- Hát én azt gondolom, hogy aki, aki élete során szenved el valamilyen sérülést akármilyen úton-módon, legalapvetőbben, legelsősorban az ilyen lehet pszichés probléma, mert akkor valamilyen válsághelyzet áll elő az életében.
- Tehát úgy gondoljátok, hogy a szerzett az a legtöbb esetben ilyen?

- Onnan indul. Én azt gondolom, az egy krízis helyzet mindenki életében, a krízishelyzet az pedig föloldandó valamilyen úton-módon. Az nem igaz, hogy egy autóbaleset, amikor valaki elveszíti a fél lábát, végtagját, bármit vagy egy agyrázkódás, ilyesmi, vagy egy infarktus az valakit nem fektet padlóra, nem akarom elhinni. Tehát onnét indulva, hogy ezt valahogy föl kell dolgozni, ez pedig a mentálhigiéné-pszichológia területe. Hogy erre föl van-e készülve a magyar egészségügy, azt nem tudom. Utána egy egészségi rehabilitáció, annak se látom én a hátterét, nem tudom. És amikor a dolognak rendben van a, amikor lelkileg valaki földolgozza ezt a helyzetet és motiválttá válik abban, hogy találjon valamit, akkor ugye az a nagy kérdés, hogy vannak-e olyan munkahelyek, ahol ő azt a munkát fél karral, fél lábbal elvesztett bármivel vagy akármilyen sérüléssel végezni tud. Meggyőződésem az, hogy vannak olyan eszközök, technikák, technológiák, amik
- Most nagyon sok mindent mondtál, had állítsalak meg egy pillanatra! Bocsánat! Ez most meg már egy másik. Tehát ha jól értem, akkor azt mondod, hogy bármifajta szerzett fogyatéknál kulcskérdés az, hogy a fogyatékos vagy munkaképesség csökkenés bekövetkezése után mennyire tehető az illető motiválttá abban, hogy újra munkát vállaljon.
- Hát, igen.
- Jól értem?
- Jól.
- Mert a többi az technika. Az már azt gondolom, hogy technikai kérdés, de majd arról is fogunk beszélni. Igen?
- Szerintem a motiváció kapcsán a veleszületett fogyatékos emberek esetében is ilyenről beszélnünk kell, hiszen hogy ők mennyire motiváltak abban, hogy elhelyezkedjenek, illetve, hogy azoknál sokat kell szintén dolgozni. Azt gondolom, hogy a motiváció az így egy oda is nyilazható lehetne akár.
- Ühm.
- Akkor ez is a család,
- Ti motiváltok?
- Igyekszünk.
- Hogyan? Milyen eszközökkel? Milyen módszerekkel? Milyen szakemberekkel? És itt most két kérdés vetődött fel bennem. Hogy titeket mi motivál és ti hogyan motiváltok?
- És hogyan lehetne a munkáltatókat is motiválni, hogy
- Aha!
- Hát én a motivációról a következőt gondolom, mégpedig azt, hogy, tehát erre vannak technikák. Amik semmit nem érnek akkor, hogyha nincs perspektíva. Perspektívát azt pedig minden esetben és most visszatérek ide a társadalmi környezetre, perspektíva nélkül nem lehet, vagy csak pillanatnyilag motiválttá tenni. Lehet családdal vagy bármivel motiválni embereket, de ha ekörül nincs egy körvonalazott életpálya, akkor megette a rosseb. Tehát 16 évig hajléktalanoknál dolgoztam és azért sikertelen ez a történet, mert egy 56000 Ft-os minimálbérrel nem lehet senkit sem motiválni, hogy lakásod lesz, meg izé. Tehát nincsenek megmutatva azok a kimenetek, amik a perspektívát reálissá teszik az ember számára. Tehát a motiváció az egyedi sikerek, de
- Nálunk van egy ...*(anonimizálva)*-i faluban van egy kis varrodánk meg egy kis üzemecke. Dolgoznak 15-20-an, eldolgoznak és amikor ilyen egyéni rehabilitációs terveket készítettünk, akkor abszolúte nincs más perspektívájuk az embereknek, mint az, hogy ott maradjanak nálunk. A céljuk az az, hogy azt minimálbért tudjuk biztosítani, hogy ott vagyunk és hogy ott a faluban dolgozhassanak. Mert abban a pillanatban, hogyha mi már nem lennénk, akkor az életük olyan szinten nehezede meg és kerülne rosszabb sorsba, mint ami, mert azt nem lehet mondani, hogy az egy jó sors, ha valaki minimálbérből él és rokkantnyugdíjas, mert ...*(anonimizálva)*-ra vagy ...*(anonimizálva)*-

en már nem biztos, hogy tudna dolgozni. Vagy hogyha tudna, akkor nem napi 7 órába kerülne egy napi munkaidő, hanem napi 9-10 órába az utazással és mindennel együtt.

- Akkor én most megint provokálni próbállak benneteket. Perspektívát jelenthetne ezeknek az embereknek, hogyha rajtatok keresztül eljuthatnának a nyílt munkaerő piacra? Mert amit most elmondtál...
- Persze, persze. Ha azt gondolod a nyílt munkaerő piacról, amit most mondtál, amit én egy nagyon nagy fikciónak érzek, hogy te azt feltételezed, hogy ott fizetést kapna, az már motiváció lehet. De az, hogy Tesco pénztáros legyen 12 órás ki nem fizetett munkabérekkel, az nem fogja őt motiválni. Tehát neki most a motivációja egyetlen egy, ami biztonsága van, megmaradjon. A minimálbére, a biztonság, a biztonság, a biztonság, most sajnos ezek a motívumok működnek egyelőre.
- Aminek akadálya ugye egyrészt, hogy nincsenek meg azok a technikai feltételek, ennél félbeszakítottalak, ugye? Hogy olyan nyílt munkaerő piacra illeszthetővé váljon, nincsenek meg a nyílt munkaerő piacon a feltételek. Ugye itt szakítottalak félbe? Tehát hogy nem képes a nyílt munkaerő piac őket befogadni? A technikai feltételek hiánya miatt? A szándékok hiánya miatt?
- Hát részben.
- A kettő együtt. Tehát én azt gondolom, hogy a, ma amit mi elsődleges munkaerő piacnak hívunk, ott a megváltozott munkaképességűek, fogyatékosok problémáiból van egy-két. Alapvetően az, hogy ők nem képesek teljes értékű munkát végezni.
- Tehát torz kép.
- Van egy torz kép.
- Így van. tehát amikor mi megpróbáltunk, fölkerestünk nagyobb cégeket, vagy cégeket fölkerestünk hogy mondtuk, hogy megváltozott munkaképességűeket foglalkoztassanak vagy rokkant embereket, akkor a rokkant ember az automatikusan egy kerekes székes ember volt. És onnantól kezdve, hogy elkezdtünk nekik mesélni, hogy mi is az a megváltozott munkaképesség, mi is az a rokkantság, akkor onnantól kezdve látszott, hogy kezd kinyílni a kép, de általában az a jellemző, hogy a nyílt munkaerő piacon a munkáltatók olyan információhiányban szenvednek a megváltozott munkaképességűekről, illetve a foglalkoztathatóságukról. Ez az igazán jelentős szempont, ami miatt nem tud megvalósulni a foglalkoztathatóságuk.
- Beszéltünk egy ilyen technikai akadálymentesítésről, illetve annak egy hiányáról, de van egy ilyen gondolkodásbeli vagy szemléletbeli akadály is a társadalomban, ami...azt gondolom, hogy ha már akadálymentesítés, akkor nem csak a hagyományos értelemben vett akadálymentesítés kellene lennie, nem egy ilyen szemléletbeli
- Kinek mi lenne itt a teendője?
- Elsősorban szerintem itt van egy olyan, én abban hiszek, tehát hogy lehetne egy ilyen médiakampány-szerűség az lehetne egy olyan feladat, ami az embereknek a szemléletét megpróbálná megváltoztatni, különféle fórumokon, mert én látom, hogy a megváltozott munkaképességűeknek a foglalkoztatása nagyon szűk körben mozog és egy nagyon szűk szegmens az, aki ezekkel az információkkal és ezekkel a különféle kérdésekkel tisztában van. Tehát egy hagyományos, akár egy egyszerű kisvállalkozó például ezekről az adott támogatásokról, az adott foglalkoztatási lehetőségekről nagyon-nagyon keveset tud, ha egyáltalán tud valamit.
- Általában nem értek egyet ezekkel a médiakampánybeli dolgokkal, mert szerintem nem nézik meg, illetve nem hallgatják meg az emberek. Tehát ha most ilyen kis oktatófilmeket vagy akármilyen reklámfilmeket készítenénk a, hát a kerekes székes vagy látássérült is ugyanúgy képes lenne saját képességének megfelelően munkát vállalni, akkor azt gondolom, hogy ezt így átkapcsolják egyből. Azt gondolom, hogy egy jobb akció...

- Hát jó, de én ezt úgy képzelem el, mint egy átfogó médiakampányt. Én nem a médiával értek egyet, csak a médiával lehet a legszélesebb réteget elérni. Szóval ez lehet egy óriásplakát, lehet egy tévéreklám, lehet egy tévéadás, mert úgy elérni a munkáltatókat, a foglalkoztatókat, hogy egyesével különféle fórumokon vagy konferenciákon keresztül sokkal sokkal nehezebb és sokkal lassabb és...
- Nektek jó lenne, ha a nyílt munkaerő piac felvevővé válna?
- Hát várjál! Az, az a probléma, hogy még egyelőre nem tudjuk mire valók vagyunk. Tehát miért fizet minket az állam vagy nem fizet?
- Aha!
- Tehát ha úgy nézzük, hogy, én azt gondolom, hogy a munkásságunk azért van, hogy, akkor igen, de most teljesen benuktan állunk itt a történések előtt, hogy
- Most az akkreditált szervezetekről beszélsz?
- Így van. Tehát azok a cégek, amiknek ez volna a dolguk, azok most vonulnak vissza a kis településekről, lásd X, Y (*anonimizálva*), megszüntetnek mindenféle vidéki telepet és büszkén ipari faluról beszélnek és onnan mindenkit kitelepítenek. Miközben az lenne a dolguk.
- Tehát azt mondd, hogy ha tudnád, hogy téged azért támogat az állam bácsi, neked az a dolgod, hogy kvázi tranzitfoglalkoztatóként működj, és az legyen a perspektíva, amit fel tudsz kínálni a megváltozott munkaképességűnek, hogy x ideig kvázi rehabilitációs foglalkoztatást követően ő be tud illeszkedni a nyílt munkaerő piacra tisztességes fizetésért és még meg is keresed neki azt a munkahelyet, és szolgáltatatsz, akkor te ezt csinálnád? Mindannyian csinálnátok?
- Hát persze
- Erre jöttünk le ide
- Feladat
- Most arra vagy kényszerítve, hogy a piacon lépjünk
- Próbálj
- Tehát úgy kell működni, mint egy piaci, mint egy tiszta piaci szereplőnek, különben meghalunk.
- Támogató...
- Tehát erre jöttetek létre? Bocsánat! Alapvetően, elsősorban nem kizárólag a foglalkoztatás, hanem a szolgáltatás?
- Hát én nem tudom kettéválasztani
- Nem tudod kettéválasztani.
- Ha én a reintegrációs foglalkoztatást úgy gondolom, hogy egy (nem értem milyen) foglalkoztatási, felkészítési majd egy munkaerő piaci szolgáltatási része, amit mi csinálunk itt négyen (nem értem milyen) foglalkoztatás és négyen munkaerő piaci szolgáltatás, akkor azt mondom, hogy mi erre jöttünk létre. Sőt, azt mondom, hogy valaki meddig van benne a védettben és ki van benne és meg ki marad benne végleg, azt az egyéni készségek és képességek és a mi szakmai munkánk dönti el. Tehát most ezek sajnos külön-külön programelemként futnak. Tehát van egyszer egy állami támogatás foglalkoztatásra, van egy 4M támogatás projekt támogatásra, meg egy (nem értem milyen) projekt támogatás és nem tudtuk azt elérni meg elhíttetni a kormányzattal, hogy ezt egyfajta finanszírozásban kéne megtenni, programfinanszírozás nélkül, ezt kéne csinálni most az állami cégeknek. Mert megvan hozzá a pénz, ugyanabból a forrásból, csak nem ezt csinálják. Pont ezek csinálják, hogy kivonulnak mindenhol, el akarják vinni a piacunkat, ők, akik ezt megtehetnék, pont ezt nem csinálják. És akkor ki fogja csinálni?
- Ráadásul nekünk a támogató szervünk, a munkaügyi központ kijelentette, hogy mi egy rehabilitációs cég, cégek vagyunk, törekedjünk a hosszú távú foglalkoztatásra.
- De hát az új jogszabály szerint 3 évnél tovább nem foglalkoztathatunk.

- De 3 évig adható meg a támogatás, ami újra megköthető.
- 3 évnél tovább nem terjedhet.
- Nem, a 3 év lejárta után újra megköthető.
- Nem
- Na, most 1 emberre nem köthető meg?
- Igen, 1 ember 3 évig maradhat ebben, de már ebben sem értetek egyet, merthogy másként értelmezték a jogszabályt.
- Én úgy értelmezem, hogy 3 évig maximum és akkor vagy elmegy a nyílt munkaerő piacra vagy lerokkantosítják.
- Neked mi a jó? Ha hosszú ideig tudod őt foglalkoztatni, mert jó munkaerő, avagy
- Ez a rehabilitációs járadék ez teljesen más, ezt egyéneként kapja. Ezt a rehabilitációs járadékot az egyén fogja kapni 2008 január 1-től. De mi a támogatást a munkaügyi központtól, mi a bértámogatásról beszélünk.
- Ja, hogy a bértámogatásról! Ja, abban igazad van, én most arra gondoltam, hogy 3 évig foglalkoztathatom én ezt az embert és 3 év után őt a nyílt munkaerő piacra
- Nem, ő a rehabilitációs járadékot kapja meg 3 évig változatlanul, megváltozott munkaképességű, csökkent munkaképességű lesz, csak
- És akkor 3 év után
- Őt lehet foglalkoztatni attól függően, hogy
- Csak nem fog kapni járadékot.
- Ő nem fog kapni járadékot. Ezért
- Következő kérdés. Csak hogy szeretném most körbejárni, mert most azt érintettük, a végén, ami egy másik csokor lesz. Szóval, hogy nektek, ugye azt mondtad, hogy arra jöttünk létre, hogy reintegrációs szolgáltatást, illetve támogató szolgáltatást nyújtunk. Nektek mi a jó? Nektek mi az érdeketek? Az, hogy megfelelő támogatás mellett ezt tudnátok nyújtani,
- Figyelj! Minden évben más az érdekünk, ez a baj. Tehát nekünk volt egy szép munka, amit nem tudunk megvalósítani, mert a helyzet változik.
- Itt se szakmai dolog, se referencia, semmi nem számít. Itt minden évben, 2004 óta minden évben más az érdekünk. Az az érdekünk, hogy túléljünk. Ennyi.
- Akkor fordítva működik a rendszer, tehát nem a szükségszerűség diktálja a finanszírozási mechanizmust, hogy mindenki azt csinálja benn, ami az ő dolga és megkapja a megfelelő juttatásokat, hanem mindenki ahhoz próbál alkalmazkodni.
- Ez kb. olyan, mint a jobb meg a bal oldal. Ugyanez minden, ugyanez működik most a foglalkoztatási szervezetek esetében is, hogy akik változatlanul megkapják a pizsok nagy pénzeket, akik ki vannak jelölve, hogy ezt a foglalkoztatási rehabilitációt csinálják, nem csinálják. Akik meg erre jöttek létre, azokat kidobták a rendszerből.
- Tehát azt mondd, hogy ti nagyon szívesen csinálnátok, ha környezet, amit a jogszabályi környezet biztosít, az lehetővé tenné a számotokra, hogy ti reintegrációs foglalkoztatást és szolgáltatást nyújtsatok, aminek a végén a nyílt munkaerő piaci integráció van.
- És akkor ég az alaphelyzet, a szociális támogatást, amiből ki kéne indulni, azt még nem is említettem. Hogy hány intézményünket zárják most be, mert nem tudjuk csinálni.
- A következő kérdéskör, szerintem ezt kellőképpen körbejártuk, hogy milyen viszonyt láttok a jelenlegi támogatási, tehát a foglalkozástámogatási rendszer és a segélyezés között? Mennyiben ösztönzi a munkavállalót és most nézzük meg a munkavállalói oldalt, tehát ösztönző vagy ellenösztönző?
- Hát ez tömény kérdés.
- Jó, persze.
- Majd a következő, csak ugye nem ismerjük a következő rendszer hatásait, mert január 1-től az új belépők, akik már az új besorolás szerint lépnek be majd 2009-től felülvizsgálatra

vannak kiírva, órájuk fog vonatkozni az új rokkantsági rehabilitáció rendszere, ami elvileg egy ösztönzőnek kell, hogy hasson, hiszen 3 év után, bármennyire is próbálja húzni, 3 évig tudja majd húzni ezt a járadékot és 3 év után, mint egy egészséges emberként, csak nem ismerjük még. Mert ugye arról szól, hogy 3 évig kap egy rehabilitációs járadékot és akkor eldöntik, hogy ő valójában azért nem kapja meg a járadékot, nem kapott állást, mert ő annyira beteg, akkor rokkantnyugdíjas lesz. Ha meg nem, akkor meg már munkanélküli ellátást, szociális segílyt és aztán a továbbiakban már semmit nem fog kapni.

- És van ennyi munkalehetőség?
- Én ezt nem ösztönzésnek látom, hanem kényszerpályának
- Hát van ennyi munkalehetőség, hogy ennyi embert?
- A túrót! Nincs.
- Ez a probléma.
- Az a cél ugye, hogy 2013-ra a harmadára vagy a negyedére akarják csökkenteni az ilyen szociális juttatásoknak az összegét.
- És a jelenlegi 13%-ról felemelni 27%-ra a megváltozott munkaképességűek foglalkoztatását.
- És arról van szó, hogy durván 500 ezer embert akarnak elvonni. 500 ezer embert. Mert ez sok. Tehát most nagyon sokféle szám van, én hallottam már 600-tól 800 ezerig, hogy hány megváltozott munkaképességű él Magyarországon. Sőt, már hallottam 1 milliót is. Tehát nagyon nagy a szám, én most nem tudom, hogy mi a pontos adat, hogy van-e erről valakinek valami információja?
- Hát, öö, ki számít ide?
- Igen, most a kutatásnak az egyik része az volt, hogy ilyen helyzetfeltárást csináltunk és megnéztük a KSH, meg népszámlálás, meg ilyen-olyan adatok. Hihetetlenek.
- Hihetetlenek.
- Én azt akartam mondani, hogy a 200 ezertől az 1 millió fölöttiig.
- Mindegyik, igen
- Igen, igen.
- Valahol mindegyik, igen
- Meg megnéztük azt is, hogy hányan kapnak ilyen-olyan ellátást és az hogy a népszámlálásnál volt egy nagyon érdekes adat. Hogy megnézték, hogy önmagát besorolja-e megváltozott munkaképességűnek és azt hiszem, olyan 300 ezer körüli volt a szám. És után ahogy kap-e valamilyen ellátást megváltozott munkaképesség miatt, és ott meg ilyen 1 millió fölötti volt. Tehát ott mér a saját berkeken belül.
- Jó én most egy picit annyiban szeretnék összefoglalni, hogy akkor a jelenlegi rendszerben a segélyezési rendszer és a perspektíva nélküliség és a motivátlanság ellenőztönző a célcsoport részéről, az akkreditált foglalkoztatók részéről pedig az aktuális jogszabályi környezet ellenőztönző abban, hogy a nyílt munkaerő piacra próbálja meg integrálni azokat, akiket foglalkoztat.
- Ez a párhuzam, hogy az akkreditált és a nyílt munkaerő piacra helyezést ezt te úgy használod, mintha ez az akkreditált szervezeteknek feladata lenne. A nyílt munkaerő piacra integrálás.
- Nem, nem így használom, csak oda (tüsszent)
- Egészségedre!
- Egészségedre!
- Köszönöm!
- Merthogy ma az akkreditált cég vagy telephely vagy munkáltató közül nagyon keveset tudok, aki, aki azért akkreditáltatta volna magát, hogy a sérült alkalmazottját elhelyezze a nyílt munkaerő piacon. Mert a nyílt munkaerő piac szereplői akkreditáltatják magukat, mert különben nem kapják meg a támogatást.

- Világos. Na, de pillanatnyilag nektek az a célotok ugye, arra kaptok támogatást, hogy árbevételtermeljétek, nem?
- Nem.
- Az már megszűnt.
- Azt is
- Nem, tehát itt az akkreditált szervezeteknél
- Az, hogy az előző csoportban ezt jártuk körbe.
- Na, ugye a káosz arra vall, hogy valakik ennek az előnyeiket kihasználják. Na most ebben a rendszerben irtó nagy káosz van, aki nem mélyed bele, az nem is tudja, miről beszélünk. Erre mindig csak a regionális munkaügyi központ igazgatóját említem, aki a jó Isten ne tudja meg, hogy nem lát bele. Amikor egy regionális munkaügyi központ igazgatója erről beszél, hogy majd ez a szabályozás miről szól, akkor nem lehet vele beszélni, nem tud ő a minisztériummal tárgyalni, miről beszélünk, na. Az akkreditált szervezetek között is vannak, akik megkapták a védett szervezeti szerződét
- Ez a legmagasabb státusz, ugye?
- Vannak, akik költségkompenzációt kaptak és vannak, akik semmiféle plusz pályázati pénzhez nem jutottak, ők megkapják a munkaügyi kirendeltségeken keresztül a pénzeket, a bértámogatást. Ugye a költségkompenzációsok plusz pályázati, egyéb módon kapnak pénzeket és a védettek meg, ők meg nem kapják a béreket, hanem csak a pályázati pénzből kapják a béreket. Na, szóval eléggé meg van ez bonyolítva.
- Jó, akkor én leegyszerűsíttem és megint korábbi fókuszcsoporton felvetett témát próbálok ide behozni. Mi nektek a jó? Hogyha olyan embert foglalkoztattok, aki – mindjárt, pontosan akarom megkeresni – aki
- Megtermel a bérét
- Így van
- Igen, csak erre az egyik fókuszcsoportban elhangzott egy nagyon jó mondat. Igen. Tehát hogy kit éri meg most nektek foglalkoztatni? Magas támogatást hozó alacsony teljesítményt nyújtó vagy magas teljesítményt nyújtó, alacsony támogatottságú munkavállalót?
- Magas teljesítménnyel és magas támogatással
- Mert ugye magas teljesítményt tud az is, akire magas támogatás jár.
- Igen
- Tehát nekünk most az éri meg.
- A magas támogatás és magas teljesítmény
- Így van. merthogy a dotációnak az 1/3 –ából gazdálkodunk.
- Ez lenne a legkevesebb. És akik ugye a pályázati úton is pénzeket megkaptak, a is katasztrófa, mert olyan korlátokat alakítanak ki benne, hogy nem lehet ezeket az összegeket lehívni.
- Tavaly volt az a munkaerő-munkahelyteremtő beruházás megváltozott munkaképességűek részére, ahol úgy nézett ki a pályázati kiírás, hogy nem azt a szintet kellett tartani, amennyivel én megnöveltem, hogy nem ezt az 5 főnek a beruházása történt, hanem azzal a plusz 5 fővel az egész vállalatnak. Tehát ha 170 embert foglalkoztattam és 5 főnek a munkahelyteremtését vállaltam, akkor 5 éven keresztül a 175 embernek a foglalkoztatását kellett garantálni.
- Ma Magyarországon 5 évre garanciát vállalni, hát...az merészség
- Nemhogy ezen a területen, máshol se
- Ezeket az induló vagy kisebb vállalkozásoknak érte meg.
- De szerintem itt viccel velünk a kormányzat, szórakoznak velünk. Hát most ki hiszi el azt, hogy
- Na most rólatok szól ez vagy a megváltozott munkaképességűekről?

- A kormányról szól.
- A kormányról és hogy minél kevesebb pénz menjen ki ebbe az ágazatba. Nem kimondottan erre az ágazatra, minden ágazatra kevesebb pénz menjen. Csak itt ez volt az a terület, pontosan, amit a ... *(anonimizálva)* is mondott, hogy a regionális munkaügyi központ igazgatója nem nagyon ismeri ezt az adott területet, akkor el tudjuk képzelni, hogy a Parlamentben, az adott minisztériumokban mennyire ismerik ezt a területet. Ők csak azt látják, hogy egy ekkora szelet torta megy, megy ki erre a területre, nem ér ennyit az egész, hát csökkentjük, amennyire lehet.
- Figyelj, az a PR politizálás. Tehát ez teljesen egyértelmű.
- Milyen?
- PR
- PR
- Láttok-e ma bármifajta különbséget az ország különböző részein és ezt azért is tőled elsősorban, de Laciról tudom, hogy az ország különböző pontjain foglalkoztattok. Tehát hogy van-e eltérés az ország különböző részein kínálkozó lehetőségek között a megváltozott munkaképességűek foglalkoztatásában, és ha igen, akkor mi?
- Persze, hát egyik szempont, hogy hol vannak multik.
- Légy szíves, ezt fejtsd ki!
- Hát például hogy a BOSCH ott van Miskolcon, nem tudjuk, tehát mindenféle költséghatékonyság szempontjából a BOSCH - nak a mindenféle kütyük összeszerelését azt ott tudjuk.
- Tehát ahol van multi, ott sokkal egyszerűbb a megváltozott munkaképességűek részére munka, értelmes tevékenységet, termelő tevékenységet, munkát találni?
- Értelmest tudok. Szabolcs-Szatmárban például szőnyeget csinálunk és az is értelmes, el tudjuk adni.
- Részben ugye vannak. Na, ugye, amikor bejött ez a rendszer szétverése, akkor át kellett vinni a telephelyeket, meg kellett vizsgálni, hogy hol van jövedelmező termelés. Ennyi. Tehát ez meghatározta, hogy hol tudjuk csinálni.
- Még mindig segíts nekem megérteni! Tehát a multi volt a kulcsszó. A multi közelsége az mit jelent neked?
- Hát őö, magát a bérmunkát.
- Erre a szóra vártam, csak nem tudtam, hogy mire várok. Azután más, más dologban van-e differencia az ország különböző területein?
- Hát van olyan szempontból hogy míg Észak – Magyarországon, Szabolcs – Szatmár megyében keresnek minket, hogy alkalmazzuk őket, addig Nyugat – Magyarországon nem találunk embert, akit foglalkoztatni tudnánk, mert felszívja őket a munkaerő piac.
- Vagy akármi más, vagy az Ormánságban meg könyörögnek a munkáért.
- Nem hallottam, bocsáss meg!
- Hogy és akkor még itt van az Ormánság, ahol nagyon kritikus a helyzet. Ott szinte semmilyen lehetőség nincsen a foglalkoztatásra.
- Akkor még Ormánság, példaként csak felírjuk. Tehát munkaerő túlkínálat van jelen, ugye a megváltozott munkaképességűekből?
- Észak – Magyarországon
- Észak – Magyarországon.
- Nyugat – Magyarországon pedig
- Nem tudsz elegendő munkát biztosítani.
- Nem tudok telephelyet se nyitni, mert egyszerűen nem tudok telephelyet se nyitni.
- Őket felszívja a nyílt munkaerő piac?
- Valami van, nem tudom.

- Lehet, hogy a kevesebb ember miatt. Osztrák fekete munka, nem tudom, jó Isten tudja, tényleg nem tudom.
- Hm?
- Otta példa Törökbálint, Budaörs környékén, ott vannak a nagy logisztikai cégek. Ott is busszal hordják az embereket.
- Megkerestünk pár hónapja Budapesten pár multi céget, hogy ők hogy állnak a megváltozott munkaképességűekhez. Mondjuk, hosszú telefonálgatásokkal jutottunk el 5-6 ezer fő fölötti foglalkoztatóhoz, ahol ott mondjuk pillanatok alatt föl tudtuk volna tölteni a létszámot, mondjuk ilyen 160 embert, csak ugye egyértelműen a képzettség hiánya volt az, ami miatt ne lehetett elhelyezkedni. Tehát ők voltak azok a cégek, akik az adott lehetőségek, az adott támogatások mellett vállalták volna a foglalkoztatást. Mondjuk emellett a többi multi, akiket megkerestünk, tehát egy ilyen 15-20 céget kerestünk meg, volt aki az adott támogatási lehetőségeket, egyszerűen csak a rehabilitációs hozzájárulás ugye, ami a foglalkoztatási kötelezettségben van, mondtuk nekik, hogy ha foglalkoztatnak 25 embert, akkor ennyi pénzt tudnak megspórolni, mondtuk a HR vezetőnek. A HR vezető azt mondta, hogy mi rosszul számoltunk, ez hülyeség, nem hiszi el. És majd küldjek egy e-mailt, és majd visszahív. Tehát azt se tudta, tehát hogy HR vezetőként nem volt tisztában
- Tehát lazán befizeti a rehab hozzájárulást anélkül, hogy tisztában lenne azzal, hogy az valamivel kiváltható.
- Így van, így van, így van
- Hihetetlen
- Hát most befizeti, mert az ugye mondjuk 150 ezer Ft-ra kijött egy ilyen 2-2,5 millió Ft-os, most nem emlékszem pontosan a számra éves szinten, de azért az is egy
- Jó viszont egy nagyon nagyon jó dolgot említettél, a képzést. Hogy ömlik ki a pénz ugye humánerőforrás fejlesztésre, képzés, képezünk ugye agyba-főbe, ömlenek ki a 100 milliók hülyeségekre, ugyanis biztosan megkerestek titeket is mindenféle képző cégek az ország minden pontjáról, hogy ingyenes tanfolyam, gyöngyfüzés, virágkötés, kosárfonás, piacképtelen képzések. Tehát valami eszméletlen pénzek úsznak el és nem találok szakképzett asztalost,
- Varrónót, semmit.
- Se megváltozott munkaképességűt, se nem megváltozott munkaképességűt.
- De ugye nekünk a megváltozott munkaképességűeknek kínált. Én nem tudom, hogy pályázati pénzből, hogy ennyi cég honnan szerzett ilyen rohadt sok, hogy százával képezték volna az embereket és hajkurászták az embereket. Még bérleti díjat is fizettek, hogy innen hajkurászhaszák az embereinket. Egyszerűen nem értem
- Éppen baranyai tapasztalatom volt a HEFOP 2.2 képzési programban, amikor valamelyik baranyai kistélepülésről jövő önkormányzati szociális dolgozó elmondta, hogy az x százalékos településen kiképeztek 24 db virágkötőt.
- Na, és akkor jönnek az agyament hülye tréningek, meg játszunk ezt meg azt meg amaszt és stb
- Én nekem borzalmas volt, bocsánat, hogy közbeszólók! Volt, pont most írtak ki talán egy pályázatot, amit képző intézményeknek írtak ki már a (nem értem, miben) fogyatékosokkal élőknek írtak ki, olyan embereknek a képzésének a támogatására és olyan emberek ugye prioritást élveznek, az adott munkaügyi régió képzési tervei, tehát az adott képzésekre. És volt valami, valami 15 képzés volt fölírva, de mit tudom én, számítógép kezelő asszisztens, vagy most mondtam egy baromságot, de köze nem voltak a hiányszakmáknak, amiket mi most felsoroltunk 3-4-et. Sehol nem volt egyik se benne. És a másik probléma az az, hogy a maga a képzésnek a milyensége és a most kijövő összes ilyen OKJ-s képzésben a gyakorlatiasság az olyan szinten gyenge, hogy. Amikor kijön

valaki, hogy neki van egy OKJ-s bizonyítványa, mondom én kvázi, hogy cukrász, nem tud egyenletesen megkenni egy tortát. És ez konkrét tapasztalat. Eljött hozzánk ahol biztosítottunk egy képző intézménynek gyakorlati helyet varrodába varrónőknek, fiatal varrónőknek, gyakorlati időt, tehát már akkor jöttek hozzánk, mikor már véget ért a tanfolyam, az utolsó 2 vagy 3 hetes időszakra. Szerencsétlenek egyenesen nem tudtak varrni. Tehát az 5 hónapos képzés alatt nem csináltak semmi mást, mint asztalterítőt meg lepedőt szegtek be. És utána jött hozzánk, hogy megvan a bizonyítványa, szeretne jönni dolgozni.

- Ja, hát ez a papír a fontos.
- Két megállapítást írtam fel. Megállapíthatónak tartjátok? Hogy nem arra képeznek, amire a munkaerő piacnak igénye van és nem olyan minőségben képeznek, ami eladható lenne.
- Így van
- És akkor itt most visszakanyarodtunk az oktatáshoz, innen indultunk ki az elején. Tehát akkor itt keményen bejön ám a felnőttképzés vagy az átképzés, hogy mennyire, mennyire mellényúlt a rendszer.
- Hát ez megint csak arra jó, hogy a képzett, az akkreditált képző cégek kipipálják, hogy 200 embert kiképeztek a semmire.
- Tehát az egyik oka az a kiszámíthatatlanság. Hogy nem tudhatjuk, hogy mondjuk két év múlva éppen hogy fog állni a magyar gazdaság. Mi lesz egy év múlva. Két év múlva mire érdemes kiképezni valakit?
- Hát ez ugye most megy itt a szakképzéssel kapcsolatosan, most megy itt a huzavona. Hogy a piac határozza-e meg a szakképzést vagy mi.
- Vagy a minisztérium. Tehát
- Hogyan?
- Hát hogy a minisztérium, hogy milyen irányba megy el.
- Meghatározhatják a minisztériumban is, csak utána majd csodálkoznak, hogy nem szívja fel a munkaerő piac.
- A legszomorúbb az, hogy rengeteg pénz elment, amit hatékonyabban lehetne fölhasználni. Másrészt hitet teremtenek az emberekbe, hogy mondjuk majd lesz munkád és ez egy becsapás. Egy arcátlan becsapás az embereknek. És aki elmegy két ilyen tanfolyamra, az azt mondja, szarok rá, többet soha nem megyek el, elmegyek feketemunkázni vagy nem tudom mit csinálni
- És akkor a motivációhoz is visszatértünk.
- A motivációt le lehet pusztítani két olyan csalódás után. Azt visszahozni, az már örök életbe nem jön el.
- Meg hogy a munkaerő piac szabja meg, a munkaerő piacnak kellene megszabnia, hogy milyen képzések és milyen képzettségek legyenek. Jelenleg gondolkoztunk azon, hogy amit említettem pályázatot, hogy képzőintézménnyel fejlesztessünk-e valamilyen képzést. Én föl tudtam volna vállalni 15 ember foglalkoztatását nem, de 3 ember foglalkoztatását igen. De ugye hát 3 emberrel nem indítunk képzést. Meg kérdeztem két - három baloldali ismerőst, hogy fél év múlva tudna-e foglalkoztatni? Azt mondta, hogy nem meri bevállalni, hogy tudná fölvenni. Mert pontosan az, amiről beszélünk, hogy nem lehet tudni, mi lesz 1 év múlva, fél év múlva.
- Nekem most egy olyan kérdés fogalmazódott meg és ez előre nem tervezett kérdés, hogy ha mindenkitől az kérném meg, egyesével, külön – külön, hogy a jelenlegi helyzetét értékelve és az elképzeléseit és a szándékait. Hogy mi lenne az általad felvázolt jövőbeni ideális kép a te szervezetedet vagy a te jelenlegi tevékenységedet tekintve? Egyesével. Mindenkitől. Mit szeretnél?
- Hát azt, hogy a közel 20 éve gyártott szakmai anyagainkat olvassák el a minisztériumban (nevetés) és ahhoz társítsák a finanszírozást.

- Nem elsősorban erre gondoltam, hanem arra gondoltam, hogy mi az ideális környezet. Tehát te miért foglalkoztatsz? Nyilvánvalóan ennyi feszültség árán valamilyen elköteleződésed van ehhez a célcsoporthoz. Vagy meg akarsz élni vagy nem tudom én, micsoda. Szóval hogy miért csinálod ezt és amiért ezt csinálod, és ehhez milyen jövőbeni ideális állapotot tudnál elképzelni?
- Most miért csinálom? Mert máshoz nem értek. Meg benne vagyok egy mókuserékben. Ezért csinálom.
- Te miért csinálod?
- Mert ehhez értek. Nekem ez a szakmám. Szociális munkásként az a feladatomban, hogy segítsen ezeket az embereket és én is ehhez értek. Tehát most nem tudnék elmenni közműves mellé dolgozni vagy nem tudom.
- Itt a mókuserék az egy nagyon jó kifejezés volt. Ez az egyik. Nekem a jövőképem az, hogy mindenképpen az, hogy ha lesz még egyszer egy ilyen, mondjuk 5 év múlva lenne egy ilyen beszélgetés, akkor is mint az adott ...-nek (*anonimizálva*) ügyvezetője és mint működő cégnek az ügyvezetője legyen jelen.
- És milyen körülmények, milyen feltételeket tudnál magad elé vetíteni?
- Nagyon szépeket tudnék álmodni!
- Álmodd már ezt most meg! Ami lehetővé teszi neked, hogy 5 év múlva is működjél.
- Ami lehetővé teszi, egy rendezett, rendezett állami háttér, egy rendes, normális, kiszámítható, tervezhető háttér. Ez a legrosszabb tényleg 2004 óta, hogy nem lehet tervezni. Tehát hogy nincsenek. A következő évet se lehet megtervezni, csak úgy nagyjából, hozzávetőlegesen.
- Jó, megvan a rendezett, kiszámítható háttér. Mi jellemzi a tevékenységed fő irányait, céljait?
- Tevékenységben az, hogy olyan munkafolyamokat vagy olyan munkákat megvalósítani, amikkel egyrészt valamilyen szintű anyagi hasznot, illetve anyagi, illetve humán hasznot, tehát a megváltozott munkaképességűeknek a rehabilitálása is lehetővé váljon. Beleértve a képzéseket és a nyílt munkaerő piacot. És ehhez még az kellene, hogy a nyílt munkaerő piacon egy hatalmas szemléletváltás menjen végbe.
- Hát igen, és akkor vissza
- Majd te is mondd, majd te is mondd
- Így jól értem, hogy az anyagi haszon, hogy tudjál belőle tisztességesen megélni,
- Így van, így van
- Tisztességes megélhetést biztosítani azoknak, akik ebbe kerülnek, és a humán érték az hogy van egy hozzáadott értéke a célcsoport részére, amit te biztosítani tudsz és ez a hozzáadott érték elviszi őt a nyílt munkaerő piacra. Tehát nem célszerű megtartani mindenáron azt a
- Dehogyanis célszerű!
- Világos. Jó. Ki a következő?
- Én. Én olyan gazdasági feltételeket szeretnék, szeretnék mindannyian, hogy legyen munka. Nekünk ez a legnagyobb probléma, hogy nincsen munka, teljesen beszűkültünk és ha véletlenül mégis kapunk egy nagyobb megbízást, akkor egyszerűen nem fizetnek ki, tönkremegy, felszámolják és csődbe megy. Fizetőképességet.
- Azután. Milyen környezetben szeretnéd mindezt megtenni? Milyen céllal? Milyen perspektívákkal, milyen motivációkkal?
- Napos és meleg helyen
- Nincsen különösebb. Tehát én, ami helyzetünk szerintem, én ennél jobbat nem szeretnék, mint ami van, csak azt, hogy ezeket az embereket, amennyien maradtunk, nagyon kevesen maradtunk, mert mi rehabilitált akkreditációt kaptunk, és ebben az évben 20 embert kellett

- elküldenünk. Ezeknek az embereknek, ezeknek, akik megmaradtak, olyan munkát biztosítani, hogy továbbra is tudjuk ezt a
- Tehát neked a fő célod az, hogy foglalkoztatni, foglalkoztatni. Nem oktatni, nem képezni, nem kihelyezni, hanem foglalkoztatni.
 - Így van.
 - Ez a baj, hogy az ember lemegy a minimum alá és már annak is örül, ha ez így megmaradhat. Hát ez a leg...abb ebbe az egész helyzetbe.
 - Jó, majd rád kerül a sor és akkor el fogod mondani, hogy neked mi a legjobb.
 - Beszükültünk.
 - Melyikötök folytatja?
 - Hát elkezdtem
 - Belefojtottad a szót (nevetés)
 - Nem bírja megvárni, hogy rá kerüljön a sor.na, mondod?
 - Igen, tehát azt, én arra akartam kilyukadni, hogy eljutok odáig Magyarországon, hogy a kis- és középvállalkozásoknak a helyzete az milyen, az, hogy ez a multikényszeres, globalizációs rendszer bejött Magyarországra, ez tönkrevágott mindent. Én azt szeretném, ha ilyen steril, multi nélküli környezetben működhetne a magyar gazdaság
 - Ilyeneket már nem is álmodok
 - A termelő tevékenységet végző vállalkozások szerkezete, nem tudom pontosabban megfogalmazni, inkább körülírom. Az meghatározza? Tehát hogy a multik képesebbek ennek a befogadására, egy 5-10 fős kisvállalkozás az nem képes mint nyílt munkaerő piac integrálni megváltozott munkaképességűt? Vagy ezt most csak belemagyaráztam most a te mondatodba?
 - Hát figyelj, egy olyan környezetben, ahol a kis-és középvállalkozások ezrével vonulnak be a körbetartozások, egyebek miatt, a multi nem fizeti ki, 90 napja fizet, polcpénz, aztán sorolhatnám
 - Az mi?
 - Hát az, hogyha a METRO- ban akarsz egy saját terméket eladni, akkor x millió Ft-ot le kell tenni. Ja, hogy te most provokálsz
 - Nem, nem, csak pont most került szóba és ez új volt
 - Értem
 - Tudod, ez van már magyarnál is. Hát a CBA-ba is csak úgy tudsz bemenni, hogy eltervezed. Tehát mindenféle hálózat, ami, itt lehet kereskedni, meg itt lehet kiszolgáltatni a magyar termelőt.
 - Mert ez más országokban nem gyakorlat?
 - Hát ahol multi van, ott mindenhol gyakorlat, dehogynem.
 - Jó, tehát az első pont: multi nélküli világ.
 - Az hétszentség.
 - Azután?
 - Ugye amikor a rendszert szétverték, akkor hivatkozott mindenki, hogy a minisztérium okos ember, hogy az Európai Unió nem engedi, hogy ezekkel a támogatásokkal a piaci izén maradjanak. Nézd meg a HANCKOK 16 milliárd. Ez egy nagy duma az Európai Unióban meg a világban is, hogy állami kézből nem lehet beleavatkozni a piac életébe, holott mindenhol ez történik. Mindenféle kormányzati támogatás befolyásolja a piacot. Nincs piac. Nem hiszem el, hogy ez van. Nem létezik.
 - Akkor miben hiszel?
 - Mi?
 - Azt mondtad, hogy ehhez értesz, ezt csinálod, benne vagyok egy mókuserékben.
 - Igen

- Akkor milyen színű mókuserékben szeretnél lenni? Pirosban? Zöldben? Nagyban? Kicsiben?
- Nincs színe, nincs színe a mókuseréknek, én hiszek abban, hogy vannak egyéni utak, egyéni lehetőségek és akinek a gazdasági jog mellett fontos az erkölcs, a korrektség, az a fajta szociális szemlélet, egyáltalán azokat a partnereket, akikkel lehetetlen együtt tevékenykedni. Tehát ebbe beledögleni lehet vagy pedig megtalálni azokat az új utakat, ahol lehet építkezni.
- És mi ez az új út?
- Ez.
- Még egy kicsit töltsd már meg! A te új utadat.
- Például ugye elkezdünk foglalkoztatni, mi őshonos magyar állattenyésztéssel, élelmiszer termeléssel kezdünk el foglalkozni, bár ez egy új irányt vehet. És ebben a folyamatban talákoztam én olyan partnerekkel, akik hisznek abban, hogy nem kell becsapni mindenkit. Vegyszermentesen és adalékanyag nélkül gyártunk, azokkal lehet olyan szövetségre jutni, hogy egy közös értékesítésben egy nagyon lassú folyamattal ezt a szemléletet meg lehet honosítani Magyarországon.
- És te ebben foglalkoztatni tervezed a megváltozott munkaképességű dolgozóidat, mint, mint micsoda?
- Hát mint alkalmazott, illetve ha lehetőségem van arra, hogy nekem 20 éve álmodom az, nem véletlenül foglalkoztatok kistelepülésen én azt gondolom, hogy ma vidéken úgy le van pusztulva, ahogy le van és Magyarországnak az egyik útja az, hogy a vidék fölzárkózzon. Ott pedig semmi mást nem tudok elképzelni, a kifosztott vidékben, mint egy szövetkezeti rendszernek a kialakítását. Nem úgy, ahogy elképzelik most itt a szociális szövetkezet építést, meg ilyen dolgokat, hanem én hiszek abban, hogy a vidéknek akkor lesz a hasznára Magyarországnak, hogy ha ott olyan emberek lének, akik képesek termelni meg szövetkezeti rendszerben értékesíteni. Ez a multinak az alternatívája, semmi más.
- És ebbe belehozva a megváltozott munkaképességűek foglalkoztatását, oktatását, rehabilitációját
- Jó a megváltozott munkaképességű embert 1996 óta úgy fogalmazom meg a szocializációs környezetükben hátrányos helyzetű emberek, ugyanis megváltozott munkaképességű az, aki valamilyen %-ban rokkant és papírja van róla. Most hány olyan ember van, akinek nincs papírja róla, de olyan szocializációs háttere van, hogy tehetetlen, lehetetlen. Kész.
- Tehát nem teszel különbséget
- Énnekem nem a % számít. Említettem, én hajléktalanokkal foglalkozom, meg látom a falu mentén, hogy milyen lepusztultak mindenféle szempontból, az mind megváltozott munkaképességű. Motiválatlan, jövőkép nélküli, perspektíva nélküli, kivásárolták, a külföldiek elvették, kivásárolták, egy hűtőszekrényért a 10 hektáros földjeiket, a vasutakat szétvagdoszák, iskola nincsen. Hát figyelj, rosszabb, mint a Kádár-rendszerben.
- Az biztos.
- Jó. Ennyi?
- Mondhatnám én még, csak nem akarom.
- Parancsolj!
- Majdnem, hogy minden elhangzott. Hogy most milyen jövőképet építünk az nagyon fontos lenne, hogy valóban értelmes munkát lehessen végezni. Elmondtad, hogy milyen gazdasági szabályozás legyen. Ez a föld (nem értem), hogy legyen értelme a munkájának. Hát most létrehoztunk a programunkban egy mentorszolgálatot. Meg hogy vasárnap 30-án le fog járni ez az ... *(nem érthető)* program és utána nincsen kivezető út. Nincsen hova tovább. Kidolgoztunk egy szolgálatot, egy klubot, ahol megváltozott munkaképességű embereknek a munkaerő piacra való eljutását. És akkor ez lejár, eljön a vége a programnak és senkit se érdekel, hogy mi lesz. Felépültek műhelyek, és hogy ezekkel

most mi lesz vajon? Tehát egy kiszámítható jövő legyen. Így meg nincs értelme dolgozni. Egyszerűen nincs értelme úgy dolgozni, mert bármikor véget vetnek neki.

- Akkor fenntartható
- Fenntartható, igen. A többi meg minden az, amit a ... *(anonimizálva)* elmondott a multikkal kapcsolatban, azzal egyetértek. Ez ott (nem értem hol) jól működik ez a szövetkezet.
- Picit ennél dominánsabb, nem, nem jó a kérdés. Tehát megőrizni szeretnéd a foglalkoztatottaidat vagy az lenne számodra az ideálisabb állapot, hogyha az összes feltétel adott lenne az integrálásra?
- Hát az lenne az ideális állapot.
- Inkább az utóbbi
- Igen, én nem azt szeretném, hogy akik most nálunk fel kellene venni, az dolgozzon megváltozott munkaképességűbe. Fogyatékos munkatársaim azok itt dolgozhassanak. Ha szeretne dolgozni, meg van egy olyan értelmes dolog, persze, de ne kényszerből. Tehát hogy ha ő találna magának egy jobb munkahelyet akár egy jobb fizetéssel, azt szeretném, hogy ha tovább menne. Hiszen nem akarok idekötni, hozzánk. Tehát érthető, hogy mit akarok mondani?
- Világos. Nem célok az, hogy magadhoz láncold őket.
- Nem, hát azért az elveivel az embernek ez ütközik.
- Világos. Mondjad!
- Igen, tehát ezt egy gondolattal meg tudnám fogalmazni, hogy mindenkinek legyen választási lehetősége. Mert most készen találnak szinte mindent választási lehetőség, legyenek alternatívák. És mindenki tényleg a saját motivációs állapota, képessége alapján legyen lehetősége választani.
- Én ebbe a gondolatba most beleértem azt is, hogy a célcsoporthoz tartozóknak is legyen választási lehetősége, és a cégeknek is. Tehát az őket foglalkoztató cégeknek, szervezőknek is legyen választási lehetőségük, és ne kényszerpályán mozogjanak a területen.
- Judit, ha világos lenne a védett szervezet és világos lenne a költségkompenzációs vagy sima akkreditált szervezetek, hogy kinek, miért
- Hogy kinek mi a feladata
- Hogy miért akarom csinálni. Lehessen már választani, hogy én ezt szeretném, am azt szeretném csinálni. De itt most, itt most ez egy maffiózó pénzügyi lobbis, elrendezett mindent arra, évre és nem tudja senki sem.
- Világos
- Ha úgy működne a rendszer, mint mondjuk a szociális finanszírozás, ugye ott a szakmai rendeletek azt mondják, hogy te hogy ott intézményt alapíts, infrastrukturálisan, személyileg, stb. meg kell valamit csinálnod. Ha ez megvan, ahhoz jön az állami normatíva. Nálunk meg mi van? Semmi. Megmondják azt, hogy akkreditáltatnod kell magadat, de az akkreditáció sem szakmai feltételről szól, hanem a hatósági bizonyítványok újra vizsgálata
- Na, de ez mitől
- Azért, hogy az önkormányzat megváltoztatja a laccímet, a házsámot, így 3 hónapig csúszik az akkreditációd, mert a házsám megváltozott és nem az van, amit az akkreditációs eljárásban te tudásos szerint beletettél. Ezt ritkán szoktuk csak. De ez galádság, aljasság, szemétség. És pont azok a cégek, amiknél ha elhelyezed, neked nem jár a finanszírozási oldalról semmisse. Mert ez még nem. Most már eljutottunk addig, hogy az akkreditációs új eljárásban, mert meg kell újítani egy év után 50 ezer Ft telephelyenként. Na és akkor miről szól ez? Azok a cégek, akik megkapják a többszörösét, mint mi, ezek meg viribelnék(?) mert nem kell nekik újraakkreditáltatni magukat.

- Az a szomorú, hogy ugyanarra az emberre, ugyanarra az embere, beszéljünk egy 50%-ban megváltozott munkaképességűről, aki mondjuk az én varrodámban dolgozik, arra én megkapom a bér és járulékainak a 40%-át, és ugyanez az ember elmegy mondjuk egy védett szervezethez dolgozni, abban a pillanatban a bér és járulékának a 80%-át megkapja. Plusz még, plusz még
- Az a kérdés, hogy ad-e többet neki szolgáltatásban a védett?
- Ugyanannyit, szerintem ugyanannyit.
- Mi az a többlet, amit ő nyújt?
- Hát most nem. Látjuk, hogy most nem. Tehát szomorú. Hát épp erre mondom, hogy akik megtehetnék, azok most mindenféle ügyet fölszámolnak.
- Ennekem még egy olyan kérdésem van, és ez az utolsó, hogy ti például olyanra tudnátok vállalkozni, hogy utánamentek a nyílt munkaerő piacra kihelyezett emberetek után?
- A 4M-be ezt csináljuk.
- Hogy?
- A 4M munkaerő piaci szolgáltatás, 4 éve ezt csináljuk. Ugyanaz, mit az újradolgozom.
- Aha! Tehát hogy utána még a megváltozott munkaképességű nyílt munkaerő piacra kihelyezett emberednek és kvázi szolgáltatást nyújtasz neki ahhoz, hogy ő bent maradjon a munkaerő piacon
- Jó, persze. De ez sokkal hatékonyabb lenne akkor, hogyha engedné ez a rohadt jogszabály a kihelyezést. Ez szakmai alapvetés, hogy az ideiglenes kihelyezés segíti az esélyeit. Tudom, hogy csinál egy szervezet ilyet, és mindennap fél, hogy megbukik vele. Szakmailag ez vállalható.
- Hát persze, hiszen és ez nagyon jó módja lenne, hogy a munkáltatóknak, a nyílt munkaerő piaci munkáltatóknak a szemléletét megváltoztassuk, bizonyos kötöttségek mellett nem kell neki főlvállalni azt, hogy munkaszerződést köt a megváltozott munkaképességűekkel, hanem én kihelyezem oda azt az adott embert,
- Nem kell végleg, csak 3 hónap, fél évre
- Nem kell, csak kihelyezem 2 hétre, akár csak 2 hétre, nézze meg, az az ember mire képes. Sokkal egyszerűbb lenne ez a folyamat.
- És ehhez például, ahogy az elején mondtam, hogy a befogadó (nem értem milyen) hívjuk így a cégeket, alapvetően a kis-és középvállalkozások nyitottak de én azt gondolom, hogy egy társadalomnak a szemléletébe bele kell hogy ivódjék az, hogy én felelős vagyok ilyen dolgokért is. É kapják meg azok az emberek, munkáltatók, kapjanak egy elismerést a tehetséges üzleti karrierjük mellett. Fontos. Én azt gondolom, hogy egyre fontosabb, hogy a társadalomban a vállalkozásokban is elismertsége legyen. Nézd meg a ... *(anonimizálva)* mi mindent csinálnak, hogy társadalmi elismertségük legyen. Honnan kanyarodtam ide, mit akartam mondani?
- A kihelyezés
- Ja, igen és hogy ide kéne az, hogy a sok hülye képzés helyett a befogadó munkahelyek infrastruktúráját kéne fejleszteni annak érdekében, hogy ugyanazt a munkát a sérült 100%-osan el tudja látni. Mert ha levágták a jobb kezét, tudja ezt ballal csinálni, balkezes szerszámok és akkor sorolhatnék egy csomó dolgot.
- Itt amit mondtál, a munkahelyi infrastruktúra olyan kicsi, apró tapasztalat, de ez is tapasztalat volt a cégeknél, hogy nem arra, hogy a munkáltatónak nem arra van szüksége, hogy aki jön hozzá dolgozni, meg legyen a bizonyítványa. Hanem azt az adott feladatkört, amit nála el kell látni, azt ő el tudja látni. És olyan képzésekre van szerintem szükség, ami kimondottan gyakorlati.
- Gyakorlаторientált
- Mondjad? Gyakorlаторientált és az adott feladatkörökre, feladatkörre szükséges szaktudást biztosítja, biztosítsa az embereknek. És onnantól kezdve, ha az emberben megvan a

motiváció és el akar érni többet az adott ranglétrán, akkor legyen biztosítva az, ahhoz hogy én ne csak az A gombot nyomjam meg, hanem jövő héttől a B gombot is meg tudjam nyomni, akkor nekem biztosítsák azt, hogy én megtanuljam, hogyan kell megnyomni a B gombot.

- Akkor ha jól értem, azt mondd, hogy el tudod azt képzelni, hogy kvázi megrendelőként lépjen feléd egy ilyen munkahely és te prezentárod, kiválasztod, felkészíted
- Felkészítem, kiképezem
- Csak neked fizessék meg ezt a tevékenységet.
- Persze. Valamilyen szinten fizessen meg, ezeknek a támogatásoknak nemcsak nekem, vagy csak nekem egy részben mint ösztönzőnek a befogadó helyeknek a nyílt munkaerő piacnak is kell valamilyen ösztönző támogatás. Mert azzal, hogy én azt mondom, foglalkoztasd a megváltozott munkaképességűt, mert az jó lesz neked, társadalmi felelősségvállalás-nem érdekli. Ha azt mondom, hogy figyelj, te ebből ennyit fogsz megspórolni, mert ez az ember meg fogja termelni neked ugyanazt mint a másik ember, csak ez után az ember után még több támogatást is kapsz, sokkal biztosabb az, hogy ő föl fogja venni azt az embert.
- Ilyen az üzleti haszon. Milyen érdekes, hogy van egy munkafolyamat, mit tudom én, egy egészséges embernek éveken keresztül napi 8 órában kell ugyanazt a munkafolyamatot csinálnia, míg az egészséges ember leépül. Viszont ha egy fogyatékos ember csinálja ezt, az meg fejlődik tőle és kivirul tőle. Ezeket kellene észrevenni
- Igen. Ilyen kérdésem is volt a kérdéscsokromban hogy sokszor úgy tűnik, hogy éppen azokra a képességeire építene a jelenlegi foglalkoztatás a megváltozott munkaképességűeknek, amely képességeik nincsenek vagy hiányoznak. És azokra épít kevésbé, amelyek vannak vagy amelyek fejleszthetőek.
- Igen, ilyen nagy cégek, NOKIA, ELFOTECH mondjuk a munka hatékonysága érdekében mondjuk 4 évvel ezelőtt egy ember mondjuk 4-5 munkafolyamatot csinált. Most már leszűkítik ezt egy meg kettőre. Tehát egyre inkább olyan irányba megy ez a dolog, hogy a lehető legkevesebb munkafolyamatot, egy mozdulatot csinál valaki éveken keresztül.
- De abban legyen profi
- De meg lehet örülni, egy egészséges ember ebbe beleőrül.
- De egy mozdulatot nem lehet annyira tökéletesre fejleszteni, maximum egy tized másodperccel, ha gyorsabb egy éves gyakorlás után, mert ezek nem olyan folyamatok. De mondjuk bizonyos esetben, hogy a kérdésre válaszolva a megmaradt, tehát itt a képességeknek nagyon nagyon sokszor és ez igazából a szerzett megváltozott munkaképességre, szerzett fogyatékoságra vonatkozik, hogy nagyon sokszor egy olyan tevékenységben vagy olyan munkavégzésben rokkann bele, amilyen képessége volt, és azt már nem biztos, hogy azt már fogja tudni végezni.
- A kőművesnek a
- Így van, ha a gerince tönkremegy, akkor azt a feladatot már nem tudja ellátni. És mondjuk egy 45-50 éves embernél megtalálni azt a feladatot, amit meg lehet biztosan találni, ami nem nehéz fizikai munkát jelent, meg lehet találni, csak az már jóval nehezebb folyamat.
- Nyilván. Akkor nemhogy nem fog finommotorikus mozgást begyakorlására képessé válni soha.
- Így van. tehát megvannak ezek a. Vannak bizonyos dolgok, amiknél lehet, és itta a fogyatékkal élőkkel, a születettekkel lehet a képességeket javítani. Valamilyen szinten biztos, hogy a kőműves esetében is lehet valamilyen olyan egészségügyi kezeléseket alkalmazni, amivel ő valamilyen szinten jobb lenne, csak ez már egy teljesen másik terület lenne, hogy itt az egészségügyben
- Világos

- Tehát itt a legfontosabb a rehabilitáció, amiről az egészről keveset beszéltünk, pontosan az egészségügyi rehabilitáció. Nem tudom, hogy lett-e említve?
- Az elején egyszer felírtuk, igen
- Ott van
- Egészségügy, egészségügyi rehabilitáció és ami a motiválásnál kezdődik.
- Tehát nem csak a motiváltság. Mikor van egy megváltozott munkaképességű, akinek kikiáltják, hogy 67%-os rokkant ez és ezért. Akkor onnantól kezdve ő megkapja a maga százalékát, öneki el van könyvelve, hogy ez a betegsége, és innentől kezdve már nincs olyan folyamat, egészségügyi folyamat, amiben esetleg stagnálnák vagy javítanák ezt a helyzetet. Míg egy 50%-ban megváltozott munkaképességűnek nem az a célja tapasztalataim szerint, hogy ő inkább 40%-os legyen, vagy gyógyuljon, hanem a következő felülvizsgálatra kapja meg a 67-et.
- Igen. Tehát nem az állapot javítás, hanem az állapot csökkenés a cél.
- Így van
- És minden ezt támogatja. Az egészségügy is ehhez járul hozzá
- Igen, mert nincsenek rehabilitációs folyamatok.
- Egyrészt (nem értem) hogy 40 %-os vagy. És akkor rokkantsági járadékot kapsz
- (Egyszerre beszélnek, nem lehet érteni)
- 22 ezer. Nyilván abból megélni, azért érdeke, hogy megkapja a 67-et.
- Ez az a kérdés, itt kezdünk visszaérni, hogy már ugyanazokat a témákat járjuk körbe, merthogy ugye volt egy ilyen témakörünk, amikor a segélyezés és erre mondta Laci, hogy az ő fő kérdése, a megerősítést vártam, de azt meg is kaptam, hogy a segélyezési rendszer nem motivál abban. Ugyhogy és akkor szoktunk elérni a beszélgetésnek a végére, amit most nem fogok, mármint a szót nem fogom belétek fojtani, csak jelezni szeretném, hogy a tervezett beszélgetésünk akkor ér a végére, amikor visszatérünk azokhoz a témákhoz, amelyeket egyszer már körbejártunk és a tapasztalataink szerint túl sok új elem már nem fog előkerülni, legfeljebb csak bővítjük a kört. Mielőtt végleg megköszönném azt, hogy eljöttetek, az lenne a kérdésem, hogy van-e valakiben olyan benne maradt, amit mindenképpen szeretne, miután én most ezt itt nem tudom összefoglalni, annyiban tudom csak összefoglalni, hogy mi egy sor hasznos információhoz, illetve ha láttátok itt a szemösszevillanásainkat, bizonyos kérdésekben kontráztatok, más típusú csoport véleményével, bizonyos témáknál megerősítették azokat. Nyilván majd a végső összegzés lesz az összefoglalta ezeknek a fókuszcsoporthoz beszélgetések tapasztalatainak. Ellenben anélkül senki ne menjen el, hogy valami olyan benne maradna, amit feltétlenül úgy gondolja, hogy el kellene mondania. Mi ráérünk.
- Majd (nem értem milyen) közgyűlésen, oda tartozik
- A képességekről jutott eszembe, hogy ugye elvileg nem azt mérjük föl, hogy mire nem képes valaki. Tehát maga a szemlélete rossz.
- Hát ezzel az új jogszabállyal, én nem tudom, ti ezt olvastátok?
- Persze, olvastuk vagy én olvastam még a tervezetet is, meg amikor véglegesítették. Akkor már a tervezetnél tudni lehetett, hogy az lesz a végleges. Nagyon szomorú az, hogy olyan feladatkörök, tehát a megváltozott munkaképességű ugye megmaradt munkaképessége felmérése megint egy olyan feladat lesz, amiből az ég adta világon, pontosan a munkaügyi központok se tudják, hogyan és miként fogják megvalósítani. Nincsenek fölkészülve arra.
- De miért pont ők?
- Ők a munkaügyi központ, valószínűleg ők lettek kijelölve, nem ők fogják teljesen megvalósítani, hanem lesznek bizonyos non profit szervezetek, amik mint bizonyos szolgáltatást a munkaügyi központ első körben közbeszerzésen majd az év második felében egy egyszerűsített körben vagy inkább 2009. január 1-től már civil szervezetek is megvalósíthatják. A civil szervezeteknél is nagyon nagyon nagy probléma, hogy más a

kommunikáció, ahogyan látom a nyílt munkaerő piac, tehát egy piac orientált cég és egy civil szervezet között. Tehát a civil szervezet én úgy gondolom, hogy nagyon szépen pátyolgatja és nagyon szépen a mentori tevékenységet abszolút maximálisan ellátja, megvalósítja egy megváltozott munkaképességűnél. De amikor ennek az embernek ki kell kerülnie egy keménymunka világába, akkor abban a pillanatban már nem biztos, hogy ez a pátyolgatás, ez a szeretgetés nem jó. És itt nagyon nagy kérdés lesz számomra, hogy mert az tényleg az fontos lesz, hogy megnézzük, hogy mi a megmaradt munkaképesség és tényleg az alapján sokkal jobban be lehet sorolni egy adott fejlesztési tervbe az adott ember életútját, de én úgy látom hogy itt akkor is még nagyon sok időnek kell eltelni, hogy ez egy pontos, pontos és mérhető kimutatás legyen a kezünkben. És ne csak arról szóljon, hogy azt mondják, hogy ez és ez ezeket a munkaköröket tudja megcsinálni. Mert valószínűleg az lesz, hogy egy olyan programot dolgoznak ki, hogy fölírják azt, hogy milyen betegségeik vannak, mi van hozzá, hogy van-e foglalkoztatási rehabilitáció, besorolás, hogy az adott munkakör milyen betegségekkel végezhető, milyen betegségekkel nem végezhető el. És ezt a kettőt fogják, összevetik és kijön a sablonba, hogy ez és ez ezt a munkákat tudja csinálni.

- És ki fogja ezeket az embereket a nyílt munkahelyre kihelyezni? Ki fog ezeknek az embereknek találni munkát?
- Alternatív munkaerő piaci szolgáltatók.
- És ez talál nekik munkát? És ha 3 évig nem talál neki munkát, akkor elveszi a járadékot és éhen hal. És
- Szkeptikus arccal kísérem ezt a mondatot.
- Ez nincs a jogszabályban leírva? Ki fogja megtalálni ezeket a munkahelyeket?
- A munkaügyi központ és az alternatív munkaerő piaci szolgáltatók. Ezeknek kell megvalósítani. Illetve
- Ők ezért normatívát kapnak vagy
- Hát a munkaügyi központ az benne van alapvető funkciójaként.
- Azt értem
- Egyrészt a munkaerő piaci szolgáltatóknak a jövő évre lesz kiírva egy pályázatuk, illetve lesz egy akkreditáció, 2008 közepén fogják kiírni civil szervezetek, non profit szervezetek részére, ahol akkreditálják ezeket a . Az akkreditáció az mindig ilyen, érdekes kép lesz. És akkor onnantól kezdve, mert most jelenleg a munkaügyi központ ezeket a szolgáltatókat, szolgáltatásokat külső cégektől csak úgy veheti igénybe, hogy közbeszerzési eljárást ír ki.
- Világos
- Onnantól kezdve, hogy lesz egy ilyen minta, hogy az akkreditált felső, akkreditált képző központok minden adott évben ugye leadják a képzéseket és kb. ugyanez lesz a munkaerő piaci szolgáltatóknál.
- Muszáj megosztanom veletek azt a képet, ami megjelent előttem ezt a rehabilitációt és a munkaképesség megállapítás és izé. Ugye én almás vidékről származom és amikor a nagy Szovjetunióba szállították a szabolcsi almát, akkor az almának az osztályozása az úgy ment, hogy volt egy sablon és bele kellett tenni az almát és aszerint lehetett eldönteni, hogy megy a Szovjetunióba, megy nem tudom én hova, megy léalmának, hogy melyik lyukon fért el. Na most kb ennyi. Nekem ez jelent meg, ez a kép, amikor itt meséltél arról, hogy majd hogyan történik a megállapítás. Hát, köszönöm szépen, hogy eljöttetek,
- Bocs, egy mondat csak, hogy azért az fontos, hogy ugye minden szakmai csapatnak van érdekvédelme. Na most a mi esetünkben azt fontos jegyezni, hogy a Rehabilitációs Szervezetek Érdekvédelmi Szövetsége lefeküdt a kormánynak és közreműködött abban, hogy tönkrevágják a rendszert
- Itt megint megakasztalak. Ez a szervezeteknek az érdekvédelme vagy a szervezetek által foglalkoztatottak érdekvédelme?

- Szervezet
- Szervezet
- És a célcsoportnak van érdekvédelme?
- Hát a különböző fogyatékos egyesületeknek minden bizonnyal van
- Alakult egy csomó szervezet
- És hol vannak?
- A ... *(anonimizálva)*
- És ők hol vannak ilyenkor?
- Tudod az az érdekes, hogy van az Ágazati Párbeszéd Bizottság, amiben a rehabosokkal és a minisztérium ebben az Ágazati Párbeszéd Bizottságban beszélget ez a ... *(anonimizálva)* elnöke és a melyik ez a szakszervezet? Egy tök impotens szakszervezet. A fogyatékos ágazati szakszervezetben volt ez
- Tudom, ki az!
- Nem a ... *(anonimizálva)*, a ... *(anonimizálva)* titkára,
- A ... *(anonimizálva)*?
- A ... *(anonimizálva)*.
- De ez valami szakszervezet?
- Valami budapesti közüzemi intézménye, szakszervezete. Hogy az Istenbe? Tehát
- Elvileg ő az, aki a célcsoportot, a megváltozott munkaképességűeket
- Elvileg azt mondja magáról, hogy ő, de nem tudom, hogy került oda. Semmi köze nincs a megváltozott munkaképességűekhez, ő valami budapesti vagy nem tudom én, valami közszolgálati cégek szakszervezetének az akárkije. Tehát gondolom azért kell ő ide, mert erősebben le tudtak feküdni a kormánynak a balukkal (?), mert más, aki komolyan. A ... *(anonimizálva)* elnöke miért nem lehetett itt például? Annyira össze...tük a port, hogy már nem is mehetünk közgyűlésre
- A ... *(anonimizálva)*, ő kicsoda?
- Az a ... *(anonimizálva)* utcában. Oda már amúgy nem is mehetünk ... *(anonimizálva)* közgyűlésre, Benczúr utca, megyünk ebédelni mindig,
- Hát ennyi pénz, amennyit fizettétek
- Jó. Nem tisztem, csak gondolkodom. Bezárom
- Hol vannak a vakok, miért volt a ... *(anonimizálva)*-nek érdeke, hogy nagyon erős érdekvédelmet adjon a vakok, siketek, mozgáskorlátozottak egyesületével összefogva képviseljük. Én megpróbáltam fórumon mondani, hogy ennek a csapatnak egy érdeke van. ugyanaz az érdeke a munkáltatónak, mint az alkalmazottnak. Én szerintem ugyanaz kellene, hogy legyen a közös érdek.
- És ti nem tudjátok, jó, inkább befogom a számat és zárjuk be és utána még beszéljünk róla. Úgyhogy köszönöm, hogy itt voltatok, és hogy elmondtátok a gondolataitokat!